

Vraag en antwoord marktuitvraag Windenergie Parkstad-Zuid

12 maart 2021

Proces marktuitvraag

1. Pagina 10 marktuitvraagdocument: Uiterlijk 15 maart kunnen de geïnteresseerde partijen zich aanmelden. Gezien het beoordelingskader geeft samenwerking met de coöperatie een hoge score. Vraag is echter hoe deze samenwerking tot stand komt en of de organisatie Windenergie Parkstad-Zuid er ook invloed op heeft? U geeft aan dat 'initiatiefnemers met een plan in hetzelfde gebied met elkaar in contact gebracht worden en gestimuleerd worden tot een gezamenlijke planvorming'. Dit geeft ons aanleiding tot het stellen van de volgende vragen:

a. beoordelingskader: Past u selectieve beoordelingscriteria toe voor de keuze van meest geëigende commerciële projectontwikkelaar voor een of meer zoeklocaties? Op basis van welke kwalitatieve criteria worden de initiatiefnemers met elkaar in contact gebracht, en wordt de commerciële projectontwikkelaar geselecteerd?

Nee, hiervoor worden geen criteria toegepast. Vanuit de organisatie van Windenergie Parkstad-Zuid bekijken wij na 15 maart welke partijen zich hebben gemeld in welk gebied. Partijen die interesse hebben in hetzelfde gebied worden, na overleg, met elkaar in contact gebracht. Dat doen wij met alle partijen, er is geen sprake van selectie op dat moment. Het staat u natuurlijk vrij om op voorhand al contact op te nemen met de energiecoöperaties.

b. Hoe vindt dit –in contact brengen- plaats? Middels een bijeenkomst, gegevensuitwisseling, opdrachtverstrekking o.i.d.?

Op basis van de aanmeldingen wordt bekeken welke partijen in hetzelfde gebied een plan hebben. Partijen met plannen in hetzelfde gebied worden benaderd met de vraag of het akkoord is dat hun contactgegevens onderling worden uitgewisseld. Bij bezwaar wordt aan de andere partijen alleen meegedeeld dat er nog een partij actief is. Is er geen bezwaar dan zullen wij gegevens uitwisselen met de vraag te onderzoeken of een gezamenlijk plan mogelijk is.

c. De samenwerkende coöperaties Heerlen Duurzaam/De Omslag, dienen ook keuzes te maken over een eventuele samenwerkingspartner. Hoe zit de organisatie Windenergie Parkstad-Zuid hierin? Heeft u een voorkeur voor :

i. De samenwerkende coöperaties dienen een plan in, waarin expliciet de keuze voor één commerciële partij wordt gemaakt (waardoor samen werken met een andere commerciële partij wordt geblokkeerd)

ii. De samenwerkende coöperaties geven aan met een of meerdere partijen te willen samenwerken, maar dat dat nog open ligt?

Nee, de gemeenten hebben geen voorkeur. Hiervoor is gekozen om nieuwe samenwerkingsverbanden objectief te kunnen beoordelen en naar uitvoering te begeleiden.

2. Hoe gaat u om met de gevallen dat zo'n projectontwikkelaar bij de indiening meldt dat hij 'graag met de coöperatie wil samenwerken', terwijl de coöperaties daar niet van op de hoogte zijn? NB: gezien de openbaarheid van deze vragen geven wij nu niet op papier aan welke bedrijven zich bij ons gemeld hebben.

Bij de vooraanmelding op 15 maart is dit voldoende. Bij de verdere uitwerking zal dit voornemen concreet moeten worden ingevuld en aangetoond worden dat er overleg is geweest met de coöperatie en dat beiden akkoord gaan met verdere samenwerking.

3. ***Op 23 april is de deadline voor indiening van concept-plannen, op 30 juli de definitieve plannen. Hoe worden projectvoorstellen van commerciële projectontwikkelaars zonder a priori betrokkenheid van Energie Coöperaties Heerlen-Duurzaam en De Omslag in dit kader beoordeeld? Projectindieners kunnen opnemen ‘het VOORNEMEN te hebben om tot coöperatieve ontwikkeling te komen’ en het VOORNEMEN hebben om 100 lokaal eigendom’ te komen. Krijgen deze partijen dan de score groen, alleen omdat ze voornemens hebben? Hoe verhoudt zich dat tot een DAADWERKELIJKE coöperatieve ontwikkeling door de coöperaties, met daadwerkelijk 100% lokaal eigendom? Is de score van beide gelijk?***

Marktpartijen moeten gemotiveerd aangeven of en zo ja hoe burgercoöperaties mede ontwikkelen, en op welk moment in het proces ze betrokken worden. Ook moeten zij aangeven om welke burgercoöperatie het gaat. De beoordeling vindt plaats op de voornemens, detailniveau van de uitwerking en bijbehorende motivatie. Hoe concreter deze is vormgegeven, hoe beter het initiatief scoort.

4. ***Hoe staat u tegenover het (geforceerd) oprichten van een nieuwe coöperatie in Heerlen/Kerkrade/Simpelveld om toch goed te kunnen scoren (wat reëel is als de coöperaties in zee gaan met één commerciële partij)? Hanteert u voor ‘coöperaties’ de algemeen gehanteerde normen uit het REScoopNL-charter?***

Het oprichten van een nieuwe coöperatie zien wij als positief zolang dit tot doel heeft om de participatie in projecten vorm te geven. De gemeenten hanteren hiervoor op dit moment geen norm.

5. ***Pagina 10 marktuitvraagdocument: Als er ‘geen contacten met de omgeving’ mogen plaats vinden, dan ben je (meestal) te laat. Draagvlak volgens de succesvolle coöperatieve methode betekent PER DEFINITIE vanaf het begin informeren. Als de start niet eerlijk en duidelijk is, krijg je het “het is al allemaal vooraf geregeld/besloten, wij hebben toch niets te vertellen”-effect. Daarom willen wij, de coöperaties, ook tijdens de vorming van het plan de omgeving peilen (bv via een afvaardiging/dorpsplatform/sleutelpersonen) en na 24 april ook direct de bevolking benaderen. Hoe staat u daar tegenover?***

Omwille van een zorgvuldig proces willen we voorkomen dat er voor 15 maart 2021 al meerdere partijen bewoners gaan benaderen. Als er meer zicht is op het aantal partijen, dan vragen wij de partijen in hetzelfde gebied om gezamenlijk met een plan te komen. Wij zullen de marktpartijen waarvoor dit geldt uiterlijk 21 maart 2021 benaderen, zodat er vanaf 22 maart de ruimte is om de omgeving te betrekken. Voordat u de omgeving gaat betrekken vragen we u om per e-mail (info@windenergieparkstad.nl) op hoofdlijnen aan te geven wie u vanuit de omgeving gaat betrekken en hoe u dat doet. Wij nemen contact met u op om uw aanpak te bespreken, daarna kunt u de omgeving daadwerkelijk gaan betrekken. Dit in afwijking van het marktuitvraagdocument.

6. ***Pagina 11 marktuitvraagdocument: Onderaan over informatie: ‘het is niet de bedoeling aanvullende informatie te verstrekken’; hoe gaat dit in zijn werk? Bijvoorbeeld als er een gesprek is met een wethouder/ambtenaar van een gemeente? Er zal toch door iedere projectontwikkelaar gepoogd worden informatie te verkrijgen/ een positie te verwerven?***

Zoals aangegeven in het marktuitvraagdocument is uitgangspunt om alle partijen / initiatiefnemers van dezelfde informatie te voorzien. Het is niet de bedoeling rechtstreeks wethouders of ambtenaren van gemeente te benaderen voor nadere informatie. Mocht, ondanks alle verstrekte informatie en gegevens, toch nog behoefte zijn aan nadere inforverstreking dan zal dit via het projectteam verlopen.

- 7. *U wilt alles vooraf uitstekend beschreven en gedocumenteerd aangeleverd hebben, bijvoorbeeld allerlei analyses, een uitgebreid profijtplan, een uitgewerkt ontwikkelbudget, volledig onderbouwde informatie, complete scans, etc. etc. De realiteit van de succesvolle ervaringen van de coöperaties is dat juist de gevolgde AANPAK leidt tot de beste informatie, het beste draagvlak en de optimale uitvoerbaarheid, NIET allerlei schriftelijke, meervoudig onderbouwde teksten en schema's. Hoe ziet u dit?***

De essentie van fase 2 is te komen tot de beste plannen c.q. projectvoorstellen op basis van een zoveel mogelijk geobjectiveerde beschrijving van het plan. Wij verwachten daarvoor zo goed mogelijk onderbouwde projectvoorstellen voor de gevraagde aspecten uit de marktvraag. De aanpak maakt daar onderdeel van uit.

- 8. *Het deskundigen panel gaat plannen selecteren in stap 2. Kunnen er meerdere plannen geselecteerd worden in hetzelfde gebied en hoe staat dat in relatie tot omgevingscommunicatie in stap 3?***

In stap 2 worden nog geen plannen geselecteerd. In het geval van concurrerende projecten geldt dat samenwerking wordt gestimuleerd. De voorkeur gaat uit naar een gezamenlijk plan, maar blijkt samenwerking niet mogelijk dan wordt er gekozen voor het plan dat het beste scoort op de vooraf vastgelegde en gecommuniceerde randvoorwaarden (o.a. ruimtelijke inpassing, winstdeling, participatie en communicatie). Zie ook antwoord op vraag 5.

- 9. *Hoe wordt omgegaan met de vergunningenprocedure als de initiatiefnemer in meerdere Parkstad gemeentes terecht komt?***

Dit wordt voor het project relevant zodra er zicht is op de plannen. Op dat moment zullen wij bekijken wat de beste procedure is t.a.v. de vergunningverlening.

- 10. *Pagina 8 marktvraagdocument Rak punt 2: De initiatiefnemer dient bij o.a. Milieu diverse externe onderzoeken te laten verrichten. Ik begrijp dat er op enig moment meer initiatiefnemers kunnen zijn voor 1 zoekgebied. Dan leidt dat toch tot dubbele kosten bij initiatiefnemers net zoals dubbele onderzoeken bij omwonenden; Waarom hebben de gemeenten niet zelf deze studies laten uitvoeren en de plekken die ze zelf al als kansloos/verminderde kans zien laten schieten?***

De gemeenten hebben in de quickscan een eerste analyse laten uitvoeren naar de technische haalbaarheid voor windturbines in de zoekgebieden. Het is aan de marktpartijen om in de latere fasen van het project specifieke onderzoeken uit te (laten) voeren naar de (on)mogelijkheden. In de marktvraag worden nog geen complete milieuonderzoeken gevraagd van de marktpartijen maar worden enkel onderzoeken op hoofdlijnen gevraagd naar haalbaarheid van het initiatief. De daadwerkelijke milieuonderzoeken zijn pas aan de orde in de fase van vergunningverlening. Daarnaast streven de gemeenten naar samenwerking en afstemming tussen marktpartijen in het geval dat initiatieven in hetzelfde zoekgebied worden ontwikkeld.

11. Pagina 8 marktvraagdocument Rak punt 4: Dit punt is voor mij persoonlijk volledig nieuw; Is er een indicatie voor de kosten voor zo'n verzekering?

Het betreft hier geen verzekering maar een anterieure overeenkomst waarin de marktpartij en de gemeente waarin het initiatief wordt uitgewerkt nadere afspraken maken over het kostenverhaal op grond van de Wet ruimtelijke ordening en ook afspraken over bijvoorbeeld voordeel voor het gebied kunnen worden opgenomen. Planschadeclaims ten gevolge van het initiatief komen volledig voor rekening van de marktpartij. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst. De anterieure overeenkomst is nog niet aan de orde in de marktconsultatiefase, maar in fase 3: vergunningverlening.

Beoordelingskader

12. Geldt voor alle beoordelingscriteria het gelijke gewicht of wordt er een onderverdeling gemaakt waarbij het ene zwaarder weegt dan het ander?

Er wordt geen onderverdeling gemaakt. Er zijn drie categorieën van beoordeling, waarbij geen aparte weging per categorie wordt gehanteerd.

13. Als je bijvoorbeeld op twee criteria groen scoort, is dit dan beter dan drie groene scores binnen de zelfde categorie?

Nee, er wordt per criterium beoordeeld. Er wordt geen aparte weging per categorie gehanteerd.

14. In het beoordelingskader staat dat 50% lokaal eigendom niet het maximale aantal punten oplevert. Het maximale aantal punten krijg je bij 75% eigendom?

Een participatie van 50% tot 74% scoort licht groen, de op een na hoogste "score". Een participatie van 75% of meer scoort donkergroen, de hoogste "score".

15. Er worden ook financiële plaatjes verwacht. De SDE++ voor 2021 is nog niet bekend. Hoe kun je een zo goed mogelijke schatting maken in zo'n vroeg stadium?

We vragen om hierbij gebruik te maken van de meest recente informatie die beschikbaar is, waaronder het eindadvies basisbedragen SDE++ 2021.

16. Algemeen zijn er géén wegingsfactoren opgenomen; moeten we uitgaan van gelijke gewichten of toch niet?

Ja, er geldt geen onderlinge weging van de 3 hoofdcategorieën (omgevingsparticipatie, financiën en ruimtelijke inpassing) uit het beoordelingskader. Deze zijn immers moeilijk of niet onderling met elkaar te vergelijken gewoonweg omdat het om totaal verschillende aspecten gaat. Er wordt per criterium beoordeeld en er is dus geen aparte weging per hoofdcategorie.

17. Met betrekking tot het beoordelingskader hadden we nog een vraag over het punt "Coöperatieve ontwikkeling". Hoe wordt dit gemeten? Stel wij werken als projectontwikkelaar volledig samen met een energie coöperatie, is de coöperatieve ontwikkeling dan 100% of 50%. Stel een energie coöperatie maakt gebruik van externe adviseurs, is de ontwikkeling dan 100% coöperatief of gaat daar dan een deel vanaf? Zijn er harde criteria (bv. Uren) waaraan dit wordt gemeten?

Voor de beoordeling worden geen harde criteria (bijvoorbeeld uren) gehanteerd. Wel wordt gekeken naar de mate waarin er sprake is van coöperatieve ontwikkeling. Dit wordt zoveel mogelijk gedaan aan de hand van de door initiatiefnemer aan te leveren (en zoveel mogelijk concrete) onderbouwing op dit aspect, waaronder betrokkenheid bij en deelname aan de ontwikkeling (o.a. overleg, meedenken en leveren van input door een burgercoöperatie).

Grondeigenaren en grondspeculatie

18. Pagina 9 marktuitvraagdocument: Uitvoerbaarheid: Je moet dit aantonen met 'grondcontracten'. Als je met spoed grondcontracten moet afsluiten, ontstaat altijd opbieden en dus grondspeculatie! Hoe wil de organisatie voorkomen dat deze grondspeculatie voorkomt, en nog belangrijker: hoe voorkom je dat de omgeving DUS MINDER REVENUEN KRIJGT? Je kunt je geld maar één keer uitgeven, en als dat geld naar de grondeigenaar gaat, gaat DIE NIET NAAR de GEMEENSCHAP.

In het beoordelingskader onder het criterium uitvoerbaarheid is aangegeven hoe hierop wordt beoordeeld. Daarin is een intentieovereenkomst met grondeigenaren datgene dat donkergroen scoort en dus geen ondertekend grondcontract. We vragen wel dat u zicht heeft op hoe de grondeigenaren (zowel op de locatie zelf als binnen het invloedsgebied) tegen het plan aankijken in relatie tot de grondinbreng. Uit de businesscase moet blijken hoe de initiatiefnemer hieraan invulling geeft.

19. Hoe kan grondspeculatie worden voorkomen als je als ontwikkelaar een ondertekend contract van de grondeigenaren moet hebben?

Zie antwoord vraag 18.

20. Mogelijk zijn er al in het verleden afspraken gemaakt tussen ontwikkelaars en grondeigenaren. Hoe word ervoor gezorgd dat er een gelijk speelveld voor alle initiatiefnemers ontstaat? Of anders, hoe gaat men om met initiatiefnemers die al lang grondovereenkomsten hebben gesloten?

De gemeenten hebben geen invloed op eerder aangegane grondovereenkomsten. Het deskundigenpanel zal alle plannen op dezelfde manier beoordelen en alle initiatiefnemers van gelijke informatie voorzien. De gemeenten stimuleren samenwerking met andere initiatiefnemers voor de locaties waar meerdere initiatieven zijn.

21. Uit de technische quickscan van Pondera komt naar voren dat een deel van het kansrijke gebied op gronden van de staat liggen. Is er al contact tussen de Parkstadgemeenten en de staat over potentiële windturbines op hun grond?

Ja, er zijn contacten met de Provincie, de Gasunie en Rijkswaterstaat geweest.

22. Is het Windenergie Parkstad-Zuid team voorstander van het afsluiten van intentieovereenkomsten met grondeigenaren in fase 1 en 2?

Zie antwoord op vraag 18.

23. Zo niet, is het afsluiten van intentieovereenkomsten met grondeigenaren dan een knock-out criteria voor een initiatiefnemer?

Nee, zie het beoordelingskader criterium 'uitvoerbaarheid'. Zie antwoord vraag 18.

Omgeving en participatie

24. Pagina 5 marktvraagdocument: Wie meer lasten heeft profiteert meer; Hoe zou dat moeten worden geregeld. Niet iedereen zal obligaties gaan nemen en kan toch de meeste last hebben. Krijgen mensen dicht bij de molen gratis obligaties of krijgen die meer rendement of hoeven ze minder te betalen? Zulke keuzes zullen tot ongelijkheid leiden bij participanten en zullen de business-case meer onder druk zetten.

De pagina waaraan u refereert in het marktvraagdocument geeft een opsomming van de uitkomsten van de omgevingsdialoog. Deze uitkomsten zijn input geweest voor de vastgestelde uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven in paragraaf 2.2 van hetzelfde document. De gemeenten streven er naar dat bij de projectvoorstellen ook invulling gegeven wordt aan het profijtbeginsel, in welke vorm dan ook. Bewoners die dicht bij een windmolen wonen zouden meer profijt kunnen ontvangen dan bewoners verder af. Dit naast deelname aan het project. Het is aan de initiatiefnemer(s) hoe zij dit samen met de omgeving invullen.

25. Pagina 5 marktvraagdocument: Wat wordt bedoeld met "geografische deling van de lasten is van belang"; Voldoen alle zoekgebieden hier reeds aan?

De pagina waaraan u refereert in het marktvraagdocument geeft een opsomming van de uitkomsten van de omgevingsdialoog. Deze uitkomsten zijn input geweest voor de vastgestelde uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven in paragraaf 2.2 van hetzelfde document. Het is een aandachtspunt dat vanuit de werksessies is meegegeven. De zoekgebieden uit de quickscan geven een eerste inzicht in de technische haalbaarheid van windenergie van Parkstad-Zuid als geheel.

26. Pagina 5 marktvraagdocument: Hoe moeten mensen met een kleine beurs mee kunnen doen als zij niet in een risicodragende belegging willen stappen of gewoon die 250 euro niet hebben, maar wel dicht bij de molen wonen/werken?

Het streven is om lusten en lasten zo eerlijk mogelijk te verdelen waarbij lokaal eigendom belangrijk is. Een initiatiefnemer moet een profijtplan opstellen waarin zij aangeven hoe mensen in de omgeving mee kunnen profiteren. Dit kan op verschillende manieren, niet enkel door een risicodragende belegging, maar bijvoorbeeld ook door buurtprojecten of lagere energiekosten. Hoe dit het beste kan, wordt door de initiatiefnemer in samenspraak met de omgeving bepaald.

27. Pagina 9 marktuitvraagdocument: Naast hetgeen op pagina 5 over lasten en lusten wordt geschreven, zouden bij pagina 9 ook nog opbrengsten naar de gemeenschap mogen vloeien. Begrijp ik het goed dat deze opbrengsten naar de gemeenschap los staan van de vergoeding van rente aan lokale participanten?

De pagina waaraan u refereert in het marktuitvraagdocument geeft een opsomming van de uitkomsten van de omgevingsdialoog. Deze uitkomsten zijn input geweest voor de vastgestelde uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven op pagina 8 en 9 van hetzelfde document. Deze uitgangspunten moeten worden ingevuld in uw plan. Zie antwoord op vraag 26.

Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg

28. Een deel van gebied 1 valt in beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg, hoe groot is de kans dat de provincie toch toestemming gaat geven om hier windenergie te ontwikkelen?

De gemeenten en de Stadsregio Parkstad hebben over Windenergie in Parkstad-Zuid overleg met de provincie Limburg. Een deel van zoekgebied 1 is feitelijk gelegen in het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Dit Beschermingsgebied is op grond van provinciaal beleid op dit moment uitgesloten voor windenergie. In overleg met de provincie Limburg wordt bezien of eventuele realisatie van windenergie hier opportuun is en welke wijziging van bestaande beleidskaders dit vraagt. Het is op dit moment nog niet bekend of en zo ja wanneer de provincie hiervoor toestemming gaat geven. Een optie om met deze onzekerheid om te gaan is om in uw plan het deel van gebied 1 dat in het Nationaal Landschap valt als uitbreidingsvariant mee te nemen.

29. Pagina 7 marktuitvraagdocument: onderaan Twee potentiegebieden in zoekgebied 1 zijn nog uitgesloten door Provincie; Wanneer komt hier duidelijkheid over? N.b. er moeten kosten worden gemaakt in de volgende fasen.

Zie antwoord op vraag 28.

30. Pagina 60 besluitvormingsstukken: Gebieden 1A en 1D zijn nog niet zeker i.v.m. naturagebied (besluiten vallen waarschijnlijk na selectie van de "winnende plannen". De gebieden 1D en 1C zijn i.v.m. mitigerende maatregelen financieel ongunstig. Dan blijft toch voor gebied 1 alleen 1B nog over, welke misschien nog problemen met de Duitse molens kent?

In de betreffende passage uit de besluitvormingsstukken gaat het om conclusies op basis van een quickscan onderzoek dat een eerste inzicht geeft in de technische mogelijkheden voor windenergie in Parkstad-Zuid. Zoals ook onder beantwoording van vraag 10 aangegeven verwachten wij nader onderbouwing / motivering op basis van kennis en ervaring van de initiatiefnemer.

31. Pagina 7 marktuitvraagdocument: In overleg met de provincie Limburg wordt bezien of eventuele realisatie van windenergie in deze twee potentiegebieden opportuun is en welke wijziging van bestaande beleidskaders dit vraagt. Is hier al antwoord op van de provincie? Wat is de verwachting wat de uitkomst zal zijn?

Zie antwoord vraag 28.

Overig

32. Is een hybride energiepark met wind & zon wenselijk in Parkstad?

Het is niet als wens benoemd in het kader van dit project maar een hybride aanpak is niet op voorhand uitgesloten.

33. Pagina.8 marktvraagdocument: 'Stedenbouwkundige uitgangspunten gemeente t.a.v. windenergie': hebben de drie gemeente die dan, welke documenten zijn beschikbaar?

De drie gemeenten hebben geen document met stedenbouwkundige uitgangspunten voor windmolens. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning zullen de gemeenten het Regionale Afwegingskader (ofwel het RAK) en de uitgangspunten zoals opgenomen in de marktvraag volgen.

34. Is er al meer bekend over de mogelijkheden die Enexis biedt voor aansluiting?

Er zijn contacten met Enexis en de gebieden zijn meegenomen in de Regionale Energie Strategie (RES). Er is bij ons nog geen rem op de capaciteit bekend, echter gaat het hier om 'dagkoersen'. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Ellen Boumans (Enexis), T.: 06 29 50 31 50.